

Muistio

30.8.2024

VN/16937/2024

VN/16937/2024-OKM-11

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin annetun lain 2 §:n ja ortodoksisesta kirkosta annetun lain 119 §:n muuttamisesta

Lausuntoyhteenveto

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin annetun lain 2 §:n ja ortodoksisesta kirkosta annetun lain 119 §:n muuttamisesta. Lausuntopyyntö julkaistiin lausuntopalvelu.fi -palvelussa, ja lausuntoaika oli 2.7.–26.8.2024. Luonnoksesta annettiin kahdeksan lausuntoa. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriö ilmoitti, ettei sillä ole lausuttavaa. Lausunnot on julkaistu lausuntopalvelussa ja valtioneuvoston hankeikkunassa (OKM047:00/2024).

Lausuntojen mukaan esitystä **vastustavat** evankelis-luterilainen kirkko, ortodoksinen kirkko ja AKI-liitot ry. Vastustus perustuu evankelis-luterilaiseen kirkkoon kohdistuvilta osin kirkollisverotuksen ja valtion rahoituksen erilaisiin käyttötarkoituksiin, yhteiskunnallisten tehtävien (erityisesti hautaustoimen) nettokustannusten kasvuun ja ennusteeseen, seurakuntien vastuisiin valmiussuunnittelussa sekä seurakuntien haasteisiin korvata valtion rahoituksesta aiheutuva kustannusvaje hautaustoimen maksutuloilla. Ortodoksisen kirkon osalta vastustus perustuu kirkon erityiseen asemaan Suomessa ja sen hoitamiin yhteiskunnallisiin tehtäviin sekä kirkon riippumattomuuden turvaamiseen. Esitystä vastustavat katsovat esityksen olevan ongelmallinen mm. yhdenvertaisuuden ja uskonnonvapauden näkökulmasta. Esitystä **puoltaa** valtiovainministeriö.

Oikeusministeriö katsoo, että mikäli evankelis-luterilaisen kirkon piirissä voitaisiin itsenäisesti ratkaista, haetaanko valtionrahoitusta korvaava rahoitus kirkollisverotustoista vai yhteiskunnallisista tehtävistä perittävistä maksuista, esitys ei vaikuttaisi olevan uskonnonvapauden tai yhdenvertaisuuden kannalta ongelmallinen.

Vapaa-ajattelijain liitto ry katsoo lausunnossaan, että hautaustoimen maksujen korottaminen asettaisi käsillä olevassa tilanteessa, jossa kirkollisverotottojen ennustetaan samalla merkittävästi kasvavan, kirkkoon kuulumattomat kirkon jäseniä huonompaan asemaan. Yksityshenkilö toteaa, ettei hautaustoimen kustannuksia tulisi kattaa lainkaan kirkollisverovaroin, vaan pelkästään maksutuotoilla.

Lausunnoissa ehdotetaan perustelujen täydentämistä mm. sen osalta, millä lainsäädännöllä seurakunnille asetetaan yhteiskunnallisia tehtäviä koskevia velvoitteita suoraan lain nojalla, missä määrin kyseisten tehtävien rahoitus tapahtuu muilla tavoin kuin valtion rahoituksella, millä hallinnon tasolla evankelis-luterilaisessa kirkossa tehdään ehdotetun lainsäädännön johdosta tehtävät rahoituspäätökset ja mitä vaikutuksia niillä on seurakuntien toimintamahdollisuuksiin. Vaikutusarviointeja ehdotetaan täydennettävän myös siltä osin, kohdistuvatko ehdotettavat leikkaukset samoihin seurakuntiin, joissa kirkollisverototot kasvavat.

Liite Lausunnonantajat

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 135 9335
+358 9 135 9335

kirjaamo.okm@gov.fi

Liite

Lausunnonantajat

AKI-liitot ry
Museovirasto
Oikeusministeriö
Sawela, Henrik
Suomen evankelis-luterilainen kirkko, kirkkohallitus
Suomen ortodoksinen kirkko, kirkollishallitus
Valtiovarainministeriö
Vapaa-ajattelijain liitto ry